

Obudowa Multimedialna Doradztwa Zawodowego Zawód Technik pożarnictwa (311919)

Informacja zawodoznawcza do pracy z młodzieżą szkół
ponadpodstawowych i dorosłymi

Materiał został przygotowany w ramach projektu „Opracowanie wysokiej jakości multimedialnych informacji zawodoznawczych dla 141 zawodów szkolnictwa zawodowego” (nr POWR.02.14.00–00–1004/20) współfinansowanego przez Unię Europejską ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego, w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój w odpowiedzi na konkurs „Przygotowanie i udostępnienie multimedialnych zasobów wspierających proces doradztwa edukacyjno–zawodowego (nr POWR.02.14.00-IP.02-00-001/20)”.

Informacja zawodoznawcza przeznaczona jest do pracy z młodzieżą szkół ponadpodstawowych i dorosłymi, w tym dla doradców zawodowych lub innych nauczycieli realizujących zadania z zakresu doradztwa zawodowego.

Informacja jest elementem zasobów multimedialnych wspierających proces doradztwa zawodowego.

Spis treści

Spis treści	3
Słownik.....	5
Część I – ogólne informacje o systemie kształcenia w Polsce	11
1. Struktura uczenia w Polsce.....	12
Wczesna edukacja i opieka.....	14
Szkolnictwo podstawowe.....	15
Szkolnictwo ponadpodstawowe.....	15
Szkolnictwo policealne	16
Szkolnictwo wyższe.....	16
Kształcenie i szkolenie dorosłych.....	17
2. Uzyskiwanie kwalifikacji zawodowych.....	17
Nabywanie i potwierdzanie kwalifikacji zawodowych	18
Dodatkowe umiejętności zawodowe i inne w zakresie zawodów	20
Przygotowanie zawodowe dorosłych	21
Kwalifikacje nadawane poza systemami oświaty i szkolnictwa wyższego przez organy władz publicznych i samorządów zawodowych.....	21
Kwalifikacje rynkowe.....	21
Część II – informacje zawodoznawcze	23
1. Dane zawodoznawcze.....	23
Synteza zawodu – technik pożarnictwa.....	23
Główne zadania zawodowe	23
Kwalifikacje wyodrębnione w zawodzie	24
Warunki pracy	24
Preferowane w zawodzie predyspozycje.....	25
Plusy i minusy zawodu	27
Typowe dla zawodu miejsca pracy	28
Typowe dla zawodu stanowiska pracy	29
Wyposażenie stanowiska pracy	30
Ochronna odzież robocza	31
2. Możliwości kształcenia w zawodzie.....	31
Ścieżki uzyskiwania kwalifikacji w zawodzie – technik pożarnictwa	31

Możliwość kontynuacji nauki lub uzupełniania kwalifikacji – technik pożarnictwa	33
3. Sytuacja zawodu na rynku pracy.....	35
Zapotrzebowanie	35
Prognoza zapotrzebowania na pracowników w zawodach szkolnictwa branżowego na krajowym i wojewódzkim rynku pracy.....	36
Zarobki.....	42
Gdzie szukać informacji na temat zatrudnienia	43
4. Statystyki oraz informacje dotyczące szkół	43
Szkoły prowadzące kształcenie w zawodzie	43
Wyniki egzaminów zawodowych.....	44
Część III – Materiały pomocnicze.....	47
1. Narzędzia i materiały wzbogacające warsztat pracy doradców zawodowych – przydatne linki:.....	47
2. Narzędzia i materiały rozszerzające informację zawodoznawczą:	47
3. Prasa branżowa:	48
4. Imprezy branżowe:.....	48

Słownik

Zawód – stanowi źródło dochodów i oznacza zestaw zadań (czynności) wyodrębnionych w wyniku społecznego podziału pracy, wymagających kompetencji nabytych w toku uczenia się lub praktyki. W zawodach szkolnictwa branżowego zostały wyodrębnione kwalifikacje. Zawody mogą być jednokwalifikacyjne lub dwukwalifikacyjne.

Zadania zawodowe – to logiczny wycinek lub etap pracy w ramach zawodu o wyraźnie określonym początku i końcu. Układ czynności zawodowych powiązany jednym celem działania kończącym się określonym wytworem, usługą lub istotną decyzją. Jest to podstawowa jednostka aktywności zawodowej w ramach danego zawodu, stanowiąca logiczny zbiór czynności zawodowych o określonym celu i okresie realizacji, umożliwiający sporządzenie opisu zawodu.

Szkoła ponadpodstawowa – to czteroletnie liceum ogólnokształcące, pięcioletnie technikum oraz trzyletnia branżowa szkoła I (pierwszego) stopnia – typy szkół, do których uczęszcza się po zakończeniu edukacji na poziomie podstawowym. Szkoły ponadpodstawowe to również: trzyletnia szkoła specjalna przysposabiająca do pracy, dwuletnia branżowa szkoła II (drugiego) stopnia oraz szkoła policealna dla osób posiadających wykształcenie średnie lub wykształcenie średnie branżowe o okresie nauczania nie dłuższym niż 2,5 roku

Liceum ogólnokształcące – typ ponadpodstawowej szkoły czteroletniej, której ukończenie daje wykształcenie średnie i umożliwia uzyskanie świadectwa dojrzałości po zdaniu egzaminu maturalnego oraz dalsze kształcenie na studiach wyższych lub w szkołach policealnych.

Technikum – typ ponadpodstawowej szkoły pięcioletniej kształcącej w zawodzie, której ukończenie umożliwia uzyskanie świadectwa dojrzałości po zdaniu egzaminu maturalnego oraz uzyskanie dyplomu zawodowego po zdaniu egzaminów zawodowych w danym zawodzie oraz dalsze kształcenie na studiach wyższych lub w szkołach policealnych.

Branżowa szkoła I (pierwszego) stopnia – typ ponadpodstawowej szkoły trzyletniej kształcącej w zawodzie, której ukończenie daje wykształcenie zasadnicze branżowe i umożliwia uzyskanie dyplomu zawodowego po zdaniu egzaminu zawodowego w danym zawodzie, a także dalsze kształcenie w branżowej szkole II (drugiego) stopnia kształcącej w zawodzie, w którym wyodrębniono kwalifikację wspólną dla zawodu nauczanego w branżowej szkole I (pierwszego) i II (drugiego) stopnia lub w liceum ogólnokształcącym dla dorosłych począwszy od klasy II (drugiej).

Branżowa szkoła II (drugiego) stopnia – typ ponadpodstawowej szkoły dwuletniej, do której można uczęszczać po ukończeniu branżowej szkoły I (pierwszego) stopnia. Ukończenie branżowej szkoły II (drugiego) stopnia daje wykształcenie średnie branżowe i umożliwia uzyskanie dyplomu zawodowego w zawodzie nauczonym na poziomie technika, w którym wyodrębniono kwalifikację wspólną dla zawodu nauczanego w branżowej szkole I (pierwszego) i II (drugiego) stopnia po zdaniu egzaminu zawodowego w danym zawodzie oraz uzyskanie świadectwa dojrzałości po zdaniu egzaminu maturalnego. W technikum, w zawodzie dwukwalifikacyjnym, w większości przypadków pierwsza kwalifikacja jest kwalifikacją zawodową nauczaną w branżowej szkole I (pierwszego) stopnia, natomiast druga kwalifikacja z technikum jest kwalifikacją zawodową nauczaną w branżowej szkole II (drugiego) stopnia.

Po ukończeniu branżowej szkoły II (drugiego) stopnia i po zdaniu egzaminu maturalnego, możliwa jest dalsza edukacja na studiach wyższych lub w szkołach policealnych.

Szkoły prowadzące kształcenie zawodowe – szkoły kształcące w zawodach szkolnictwa branżowego to: pięcioletnie technikum, trzyletnia branżowa szkoła I (pierwszego) stopnia, dwuletnia branżowa szkoła II (drugiego) stopnia oraz szkoła policealna kształcąca w zależności od zawodu od 1 roku do 2,5 lat.

Egzamin maturalny – egzamin przeprowadzany dla absolwentów liceum ogólnokształcącego i technikum posiadających wykształcenie średnie lub dla absolwentów branżowej szkoły II (drugiego) stopnia posiadających wykształcenie średnie branżowe, umożliwiający uzyskanie świadectwa dojrzałości, które wraz z zaświadczeniem o wynikach egzaminu jest podstawowym kryterium przyjęcia absolwenta na studia pierwszego stopnia lub jednolite studia magisterskie.

Egzamin zawodowy – egzamin umożliwiający uzyskanie certyfikatu kwalifikacji zawodowej w zakresie jednej kwalifikacji, a w przypadku uzyskania certyfikatów kwalifikacji zawodowych ze wszystkich kwalifikacji wyodrębnionych w danym zawodzie oraz posiadania wykształcenia zasadniczego zawodowego, wykształcenia zasadniczego branżowego, wykształcenia średniego branżowego lub wykształcenia średniego – również dyplomu zawodowego.

Praktyczna nauka zawodu – rodzaj obowiązkowych zajęć edukacyjnych organizowanych przez szkoły prowadzące kształcenie zawodowe w formie zajęć praktycznych oraz w formie praktyk zawodowych, Zajęcia praktyczne organizuje się dla uczniów w celu opanowania przez nich umiejętności zawodowych niezbędnych

do podjęcia pracy w danym zawodzie, a w przypadku zajęć praktycznych odbywanych u pracodawców – również w celu zastosowania i pogłębienia zdobytej wiedzy i umiejętności zawodowych w rzeczywistych warunkach pracy.

Praktyki zawodowe organizuje się dla uczniów w celu zastosowania i pogłębienia zdobytej wiedzy i umiejętności zawodowych w rzeczywistych warunkach pracy.

Kwalifikacja – w rozumieniu Zintegrowanego Systemu Kwalifikacji to określony zestaw efektów uczenia się – zgodnych z ustalonymi standardami – których osiągnięcie zostało formalnie potwierdzone przez upoważnioną instytucję.

Kwalifikacje można podzielić na:

- a. kwalifikacje pełne, które są nadawane wyłącznie w ramach systemu oświaty po ukończeniu określonych etapów kształcenia oraz w ramach systemu szkolnictwa wyższego i nauki po ukończeniu kształcenia specjalistycznego, studiów pierwszego stopnia, studiów drugiego stopnia i jednolitych studiów magisterskich oraz po uzyskaniu stopnia doktora w rozumieniu ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce;
- b. kwalifikacje częściowe – wszystkie kwalifikacje włączone do Zintegrowanego Systemu Kwalifikacji, które nie są kwalifikacjami pełnymi. Kwalifikacje częściowe mogą być tworzone zarówno w systemach oświaty (kwalifikacje wyodrębnione w zawodzie) i szkolnictwa wyższego (kwalifikacje podyplomowe), jak i poza nimi (kwalifikacje rynkowe i uregulowane).

Kwalifikacja w zawodzie – wyodrębniony w danym zawodzie zestaw oczekiwanych efektów kształcenia, których osiągnięcie potwierdza certyfikat kwalifikacji zawodowej wydany przez Okręgową Komisję Egzaminacyjną po zdaniu egzaminu zawodowego w zakresie jednej kwalifikacji. Kwalifikacje w zawodzie wyodrębnione w ramach poszczególnych zawodów są opisane w podstawie programowej kształcenia w zawodach jako zestawy oczekiwanych efektów kształcenia: wiedzy, umiejętności zawodowych oraz kompetencji personalnych i społecznych, pozwalający na samodzielne wykonywanie zadań zawodowych oraz kryteriów weryfikacji efektów kształcenia, czyli opisanych wymagań, które potwierdzą osiągnięcie efektów kształcenia w danej kwalifikacji.

Kwalifikacyjny Kurs Zawodowy (KKZ) – kurs, którego program nauczania uwzględnia podstawę programową kształcenia w zawodzie szkolnictwa branżowego w zakresie jednej kwalifikacji, którego ukończenie umożliwia przystąpienie do egzaminu zawodowego w zakresie tej kwalifikacji.

Kurs Umiejętności Zawodowych (KUZ) – kurs, którego program nauczania uwzględnia: podstawę programową kształcenia w zawodzie szkolnictwa branżowego w zakresie jednej z części efektów kształcenia wyodrębnionych w ramach danej kwalifikacji albo efekty kształcenia właściwe dla dodatkowych umiejętności zawodowych w zakresie wybranych zawodów szkolnictwa branżowego.

Europejska Rama Kwalifikacji (ERK) – to struktura poziomów kwalifikacji stanowiąca układ odniesienia dla krajowych ram kwalifikacji, umożliwiającą pośrednie porównywanie kwalifikacji uzyskiwanych

w różnych krajach. Została ona przedstawiona w zaleceniu Parlamentu Europejskiego i Rady.

Polska Rama Kwalifikacji (PRK) – opis ośmiu wyodrębnionych w Polsce poziomów kwalifikacji odpowiadających odpowiednim poziomom Europejskich Ram Kwalifikacji, o których mowa w załączniku II do zalecenia Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 kwietnia 2008 r. w sprawie ustanowienia Europejskich Ram Kwalifikacji dla uczenia się przez całe życie (Dz. Urz. UE C 111 z 06.05.2008, str. 1), sformułowany za pomocą ogólnych charakterystyk efektów uczenia się dla kwalifikacji na poszczególnych poziomach, ujętych w kategoriach wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych.

Poziom Polskiej Ramy Kwalifikacji – zakres i stopień złożoności wymaganych efektów uczenia się dla kwalifikacji danego poziomu, sformułowanych za pomocą ogólnych charakterystyk efektów uczenia się.

Część I – ogólne informacje o systemie kształcenia w Polsce

System oświaty w Polsce przewiduje różne poziomy i formy nauki. Po ukończeniu każdego etapu kształcenia uczeń samodzielnie lub wraz z rodzicami, podejmie decyzję o wyborze dalszej drogi kształcenia. Poniżej przedstawiamy schemat, który pokazuje, jakie są możliwości kształcenia w Polsce.

Schemat kształcenia w Polsce obowiązujący od 1 września 2019 r.:

1. Szkoła podstawowa

1.1. Branżowa szkoła I (pierwszego) stopnia – 3 lata

1.1.1. Branżowa szkoła II (drugiego) stopnia – 2 lata

1.1.1.1. Szkoła policealna

1.1.1.2. Szkoła wyższa

1.1.1.3. Kwalifikacyjne kursy zawodowe

1.1.2. Liceum ogólnokształcące dla dorosłych

1.1.2.1. Szkoła policealna

1.1.2.2. Szkoła wyższa

1.1.2.3. Kwalifikacyjne kursy zawodowe

1.1.3. Kwalifikacyjne kursy zawodowe

1.2. Liceum ogólnokształcące – 4 lata

1.2.1. Szkoła wyższa

1.2.2. Szkoła policealna

1.2.3. Kwalifikacyjne kursy zawodowe

1.3. Technikum – 5 lat

1.3.1. Szkoła wyższa

1.3.2. Szkoła policealna

1.3.3. Kwalifikacyjne kursy zawodowe

1.4. Szkoła specjalna przysposabiająca do pracy

1.4.1. Kwalifikacyjne kursy zawodowe

Źródło: dostępny w Internecie: doradztwo.ore.edu.pl/sciezka-ksztalcenia

1. Struktura uczenia w Polsce

Struktura uczenia w Polsce obejmuje:

1. Wczesną edukację i opiekę

- a. placówki dla dzieci w wieku 0–3 lata: żłobki, kluby dziecięce,
- b. placówki dla dzieci w wieku 3–6 lat: przedszkola, oddziały przedszkolne w szkołach podstawowych, zespoły wychowania przedszkolnego, punkty przedszkolne.

2. Szkolnictwo podstawowe

- a. 8–letnią szkołę podstawową.

3. Szkolnictwo ponadpodstawowe

- a. 4–letnie liceum ogólnokształcące,
- b. 5–letnie technikum,
- c. 3–letnią branżową szkołę I (pierwszego) stopnia,
- d. 2–letnią branżową szkołę II (drugiego) stopnia,
- e. szkołę policealną o okresie nauki od 1 roku do 2,5 lat,
- f. 3–letnią szkołę specjalną przysposabiającą do pracy.

4. Kształcenie w rzemiośle

- a. odbywa się na podstawie umowy o pracę w celu przygotowania zawodowego, zawartej zgodnie z przepisami prawa pracy pomiędzy rzemieślnikiem a młodocianym pracownikiem.

5. Szkolnictwo wyższe

- a. studia licencjackie,
- b. studia inżynierskie,
- c. uzupełniające studia magisterskie,
- d. jednolite studia magisterskie,
- e. studia doktorskie.

6. Kształcenie dorosłych

- a. szkołę podstawową dla dorosłych (7 i 8 klasa),
- b. 4–letnie liceum ogólnokształcące dla dorosłych,
- c. 2–letnią branżową szkołę II (drugiego) stopnia,
- d. szkołę policealną o okresie nauki od 1 roku do 2,5 lat,
- e. kwalifikacyjne kursy zawodowe,
- f. kursy umiejętności zawodowych.

Wprowadzenie branżowej szkoły I (pierwszego) stopnia w miejsce zasadniczej szkoły zawodowej nastąpiło 1 września 2017 r.

Wprowadzenie branżowej szkoły II (drugiego) stopnia dla absolwentów branżowej szkoły I (pierwszego) stopnia nastąpiło w roku szkolnym 2020 / 2021.

Nauka w Polsce jest obowiązkowa do ukończenia 18. roku życia.

W polskim systemie edukacji oddzielono obowiązek szkolny i obowiązek nauki. Obowiązek szkolny dziecka rozpoczyna się z początkiem roku szkolnego w roku kalendarzowym, w którym dziecko kończy 7 lat,

oraz trwa do ukończenia szkoły podstawowej, nie dłużej jednak niż do ukończenia 18. roku życia.

Po ukończeniu szkoły podstawowej obowiązek nauki spełnia się przez uczęszczanie do publicznej lub niepublicznej szkoły ponadpodstawowej lub realizowanie przygotowania zawodowego u pracodawcy.

Wczesna edukacja i opieka

Placówki dla dzieci w wieku 0–3 lata:

- a. żłobki,
- b. kluby dziecięce.

Uczęszczanie do żłobka jest nieobowiązkowe. Żłobki nie są częścią systemu edukacji, podlegają Ministerstwu Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej.

Placówki dla dzieci w wieku 3–6 lat:

- a. przedszkola,
- b. oddziały przedszkolne w szkołach podstawowych,
- c. zespoły wychowania przedszkolnego,
- d. punkty przedszkolne.

Od września 2016 r. edukacja przedszkolna jest nieobowiązkowa dla dzieci w wieku 3–5 lat i obowiązkowa dla 6-latków. Każdy 4- i 5-latek ma prawo do miejsca w przedszkolu. Od września 2017 r. prawo to dotyczy także dzieci 3-letnich. Rodzice dzieci 6-letnich mają od roku szkolnego 2016/17 prawo wyboru – mogą posłać 6-latka do pierwszej klasy szkoły podstawowej lub pozwolić mu na kontynuację

nauki w placówce wychowania przedszkolnego. Dzieci 7–letnie rozpoczynają obowiązkową naukę w klasie 1 szkoły podstawowej.

Szkolnictwo podstawowe

Nauka w 8–letniej szkole podstawowej obejmuje dwa etapy:

- a. klasy 1–3 (edukacja wczesnoszkolna),
- b. klasy 4–8, w których obowiązuje nauczanie w podziale na przedmioty.

Szkolnictwo ponadpodstawowe

Nowe typy szkół średnich (ponadpodstawowych):

- a. 4–letnie liceum ogólnokształcące,
- b. 5–letnie technikum,
- c. 3–letnią branżową szkołę I (pierwszego) stopnia,
- d. 2–letnią branżową szkołę II (drugiego) stopnia,
- e. 3–letnia szkoła specjalna przysposabiająca do pracy.

Uczniowie branżowej szkoły I (pierwszego) stopnia i technikum oraz branżowej szkoły II (drugiego) stopnia i szkoły policealnej przystępują w trakcie trwania nauki do egzaminów zawodowych w danym zawodzie, by uzyskać dyplom zawodowy.

Uczniowie liceum ogólnokształcącego i technikum mogą po ukończeniu szkoły przystąpić do egzaminu maturalnego. Umożliwia on uzyskanie świadectwa dojrzałości, a jego posiadanie stanowi warunek wstępu na studia wyższe. Możliwość taką będą też mieli uczniowie branżowej szkoły II (drugiego) stopnia.

Szkolnictwo policealne

Ten etap kształcenia jest zaliczany w polskim systemie edukacji do szkolnictwa na poziomie średnim. Szkoły policealne są przeznaczone dla osób posiadających co najmniej wykształcenie średnie lub średnie branżowe. Ukończenie szkoły policealnej pozwala na uzyskanie dyplomu zawodowego po zdaniu egzaminu zawodowego w zakresie kwalifikacji w zawodzie. Nauka w szkole policealnej w zależności od zawodu trwa od 1 roku do 2,5 lat.

Szkolnictwo wyższe

Programy kształcenia są realizowane przez dwa typy uczelni:

- a. uczelnie akademickie,
- b. uczelnie zawodowe.

Oba typy uczelni prowadzą studia I (pierwszego) i II (drugiego) stopnia oraz jednolite studia magisterskie, natomiast jedynie uczelnie akademickie prowadzą studia III (trzeciego) stopnia (doktoranckie) i mają uprawnienia do nadawania tytułu doktora.

Studia mogą mieć dwie podstawowe formy organizacyjne: stacjonarną i niestacjonarną.

Czas trwania studiów I (pierwszego) stopnia to:

- a. 3–4 lata w przypadku tytułu zawodowego licencjata,
- b. 3,5–4 lata w przypadku tytułu zawodowego inżyniera.

Posiadanie tytułu licencjata lub inżyniera uprawnia do podjęcia studiów II (drugiego) stopnia. Studia II (drugiego) stopnia trwają od 1,5 roku do 2 lat w zależności od kierunku studiów.

Studia na wybranych kierunkach są prowadzone jako jednolite studia magisterskie, które trwają 4–6 lat. Studia I (pierwszego) i II (drugiego) stopnia oraz jednolite magisterskie kończą się egzaminem dyplomowym, po zdaniu którego studenci otrzymują dyplom ukończenia studiów wyższych.

Posiadanie tytułu magistra uprawnia do wykonywania danego zawodu i umożliwia wstęp na studia doktoranckie prowadzone na uczelniach i placówkach naukowo–badawczych, trwające od 3 do 4 lat.

Kształcenie i szkolenie dorosłych

Kształcenie ustawiczne to kształcenie osób dorosłych, ma ono na celu stworzenie osobom dorosłym szans na uzupełnienie i poszerzenie wiedzy, zdobycie kwalifikacji i umiejętności do celów zawodowych i osobistych, przystosowanie się do zmieniających się technologii czy przygotowanie do zmiany pracy. Prowadzone i organizowane jest w publicznych i niepublicznych szkołach dla dorosłych, branżowych szkołach II (drugiego) stopnia i szkołach policealnych, a także w formach pozaszkolnych realizowanych przez publiczne i niepubliczne placówki kształcenia ustawicznego i centra kształcenia zawodowego oraz publiczne i niepubliczne szkoły prowadzące kształcenie zawodowe.

2. Uzyskiwanie kwalifikacji zawodowych

Uzyskiwanie kwalifikacji możliwe jest w różnych formach. Kwalifikacje nadawane są w systemie oświaty i szkolnictwa wyższego, a podstawą prawną regulującą uzyskiwanie kwalifikacji są m.in. następujące akty prawne:

1. Ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty,

2. Ustawa z dnia 22 grudnia 2015 r. o Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji,
3. Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe,
4. Ustawa z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce,
5. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 15 lutego 2019 r. w sprawie ogólnych celów i zadań kształcenia w zawodach szkolnictwa branżowego oraz klasyfikacji zawodów szkolnictwa branżowego,
6. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 19 marca 2019 r. w sprawie kształcenia ustawicznego w formach pozaszkolnych,
7. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 16 maja 2019 r. w sprawie podstaw programowych kształcenia w zawodach szkolnictwa branżowego oraz dodatkowych umiejętności zawodowych w zakresie wybranych zawodów szkolnictwa branżowego,
8. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 28 sierpnia 2019 r. w sprawie szczegółowych warunków i sposobu przeprowadzania egzaminu zawodowego oraz egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie.

Nabywanie i potwierdzanie kwalifikacji zawodowych

Technik pożarnictwa jest zawodem w którym wyodrębnione zostały dwie kwalifikacje: BPO.03. Wykonywanie działań ratowniczych oraz BPO.04. Zarządzanie działaniami ratowniczymi. Zawód jest nauczany w 2-letniej szkole aspirantów Państwowej Straży Pożarnej na podbudowie

4–letniego liceum ogólnokształcącego lub 5–letniego technikum.

Kwalifikacje w zawodzie technik pożarnictwa można uzyskać również poprzez udział w Kwalifikacyjnych Kursach Zawodowych, które adresowane są do funkcjonariuszy Państwowej Straży Pożarnej oraz osób zatrudnionych w jednostkach ochrony przeciwpożarowej.

Kształcenie techników pożarnictwa realizowane w formie kwalifikacyjnych kursów zawodowych (w systemie zaocznym) i w szkole policealnej (w systemie dziennym) odbywa się w Centralnej Szkole Państwowej Straży Pożarnej w Częstochowie oraz Szkołach Aspirantów Państwowej Straży Pożarnej w Krakowie i Poznaniu.

Po ukończeniu kwalifikacyjnego kursu zawodowego, absolwenci kursu mogą przystąpić do egzaminu zawodowego w zakresie danej kwalifikacji w zawodzie celem uzyskania certyfikatu kwalifikacji zawodowej.

Warunkiem uzyskania dyplomu zawodowego jest zdanie egzaminów ze wszystkich kwalifikacji wyodrębnionych w danym zawodzie oraz posiadanie właściwego dla danego zawodu poziomu wykształcenia.

Egzamin zawodowy w zakresie danej kwalifikacji w zawodzie przeprowadzany jest w tym samym terminie i na tych samych zasadach zarówno dla uczniów i absolwentów szkół, jak i dla słuchaczy kwalifikacyjnych kursów zawodowych.

Egzaminy zawodowe prowadzą Okręgowe Komisje Egzaminacyjne (OKE).

Dodatkowe umiejętności zawodowe i inne w zakresie zawodów

Od września 2019 roku szkoła prowadząca kształcenie zawodowe może zaoferować uczniowi przygotowanie do nabycia dodatkowych uprawnień zawodowych w zakresie wybranych zawodów, dodatkowych umiejętności zawodowych lub kwalifikacji rynkowych funkcjonujących w Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji.

W szkole przygotowanie do nabycia dodatkowych umiejętności zawodowych, podobnie jak przygotowanie do nabycia dodatkowych uprawnień zawodowych lub kwalifikacji rynkowych funkcjonujących w Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji, może być realizowane w wymiarze wynikającym z różnicy między sumą godzin obowiązkowych zajęć edukacyjnych z zakresu kształcenia zawodowego, określoną w ramowym planie nauczania dla danego typu szkoły a minimalną liczbą godzin kształcenia zawodowego dla kwalifikacji wyodrębnionej / wyodrębnionych w zawodzie określoną w podstawie programowej kształcenia w zawodach szkolnictwa branżowego.

Jeżeli dla danego zawodu przewidziano dodatkowe umiejętności zawodowe, ich katalog ujęty jest w załączniku 33 do rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 16 maja 2019 r. w sprawie podstaw programowych kształcenia w zawodach szkolnictwa branżowego oraz dodatkowych umiejętności zawodowych w zakresie wybranych zawodów szkolnictwa branżowego.

Dla zawodu technik pożarnictwa nie przewidziano dodatkowej umiejętności zawodowej.

Przygotowanie zawodowe dorosłych

Przykładem procesu prowadzącego do uzyskania kwalifikacji jest przygotowanie zawodowe dorosłych realizowane przez instytucje rynku pracy. Zgodnie z ustawą o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (tj. Dz. U. 2018 poz. 1265 z późn. zm.) przygotowanie zawodowe dorosłych stanowi formę praktycznej nauki zawodu dorosłych lub przyuczenia do pracy dorosłych, realizowaną bez nawiązania stosunku pracy z pracodawcą. Ten instrument aktywizacji musi być realizowany zgodnie z programem przygotowania zawodowego obejmującym nabywanie umiejętności praktycznych i wiedzy teoretycznej oraz zakończyć się egzaminem zawodowym.

Kwalifikacje nadawane poza systemami oświaty i szkolnictwa wyższego przez organy władz publicznych i samorządów zawodowych

Do tej grupy należą kwalifikacje nadawane przez ministrów, szefów urzędów centralnych, instytutów badawczo–rozwojowych (m.in. Urząd Dozoru Technicznego, Transportowy Dozór Techniczny, Instytut Spawalnictwa, Urząd Regulacji Energetyki, Instytut Mechanizacji Budownictwa i Górnictwa Skalnego) i innych podmiotów (np. izby rzemieślnicze, samorządy zawodowe). Podstawą prawną regulującą uzyskiwanie tego rodzaju kwalifikacji są ustawy lub rozporządzenia, które regulują ich uzyskiwanie.

Kwalifikacje rynkowe

Kwalifikacje rynkowe to nieuregulowane przepisami prawa kwalifikacje, których nadawanie odbywa się na zasadzie swobody działalności gospodarczej po zgłoszeniu do Zintegrowanego Systemu Kwalifikacji.

Kwalifikacje rynkowe ujęte zostały w Zintegrowanym Rejestrze Kwalifikacji (ZRK) znajdującym się pod adresem: kwalifikacje.gov.pl

Kwalifikacje rynkowe są formą potwierdzania kwalifikacji istotnych z punktu widzenia potrzeb rynku pracy i gospodarki. Możliwość ta pojawiła się w Polsce dopiero w 2015 r., kiedy została wprowadzona ustawa o Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji.

Część II – informacje zawodoznawcze

1. Dane zawodoznawcze

Synteza zawodu – technik pożarnictwa

Technik pożarnictwa wykonuje działania ratownicze związane z wykonywaniem czynności ratowniczych a także rozpoznaje i likwiduje zagrożenia podczas działań ratowniczych. Zajmuje się zarządzaniem działaniami ratowniczymi związanymi z kierowaniem działań podczas pożarów, klęsk żywiołowych oraz innych miejscowych zagrożeń. Organizuje i monitoruje tok służby w jednostkach organizacyjnych Państwowej Straży Pożarnej, rozpoznaje i likwiduje zagrożenia występujące w miejscu prowadzenia działań ratowniczo-gaśniczych oraz na terenie obiektów znajdujących się w obszarze chronionym. Prowadzi czynności kontrolno - rozpoznawcze. W swojej pracy posługuje się specjalistycznym sprzętem gaśniczym oraz przyrządami będącymi na wyposażeniu wozów strażackich.

Do zawodu technik pożarnictwa (kwalifikacja pełna) przypisany jest V (piąty) poziom Polskiej Ramy Kwalifikacji (PRK).

Główne zadania zawodowe

Absolwent szkoły prowadzącej kształcenie w zawodzie technik technik pożarnictwa powinien być przygotowany do wykonywania zadań zawodowych:

1. w zakresie kwalifikacji BPO.03. Wykonywanie działań ratowniczych:
 - a. wykonywania czynności ratowniczych,

- b. rozpoznawania i likwidacji zagrożeń podczas działań ratowniczych,
 - c. postępowania zgodnie z przepisami regulaminów służbowych.
2. w zakresie kwalifikacji BPO.04. Zarządzanie działaniami ratowniczymi:
- a. kierowania działaniami ratowniczymi na poziomie interwencyjnym podczas pożarów, klęsk żywiołowych oraz innych miejscowych zagrożeń,
 - b. organizowania i monitorowania przebiegu służby,
 - c. dysponowania siłami i środkami systemu ratowniczego,
 - d. przeprowadzania czynności kontrolno-rozpoznawczych,

Kwalifikacje wyodrębnione w zawodzie

W zawodzie technik pożarnictwa wyodrębniono dwie kwalifikacje:

- Oznaczenie kwalifikacji: BPO.03.
Nazwa kwalifikacji: Wykonywanie działań ratowniczych.
Poziom PRK: 4
- Oznaczenie kwalifikacji: BPO.04.
Nazwa kwalifikacji: Zarządzanie działaniami ratowniczymi.
Poziom PRK: 5

Do kwalifikacji wyodrębnionych w zawodzie technik pożarnictwa (kwalifikacje cząstkowe) przypisany jest odpowiednio 4 i 5 poziom Polskiej Ramy Kwalifikacji.

Warunki pracy

Po zdobyciu zawodu będziesz pracował / pracowała:

1. w pomieszczeniach zamkniętych budynków użyteczności publicznej, mieszkalnych, zakładów przemysłowych, hal, warsztatów oraz w miejscach gdzie wystąpi zagrożenie wymagające interwencji służb
2. w otwartej przestrzeni także na wysokości,
3. w zmiennych warunkach atmosferycznych,
4. w zespole,
5. w systemie jednozmianowym lub wielozmianowym (w zależności od miejsca zatrudnienia),
6. w kontakcie z ludźmi oraz zwierzętami
7. wykorzystując specjalistyczne narzędzia oraz przyrządy pomiarowe,
8. w środowisku narażonym na hałas, substancje chemiczne oraz uszkodzenia fizyczne.

Preferowane w zawodzie predyspozycje

W zawodzie technik pożarnictwa preferowane są następujące predyspozycje:

1. w kategorii wymagań fizycznych:
 - a. odporność na infekcje,
 - b. sprawność motoryczna w zakresie zdolności kondycyjnych (siła, szybkość, moc, zwinność, gibkość, wytrzymałość na długotrwały wysiłek),
 - c. koordynacja psychiczno-ruchowa.
2. w kategorii sprawności sensomotorycznych
 - a. sprawność motoryczna w zakresie zdolności koordynacyjnych (dostosowanie ruchu, sprzężenia ruchów,

różnicowanie ruchu, szybka reakcja, szybka orientacja, zdolność rytmizacji),

- b. rozróżnianie barw,
- c. sprawność manualna i motoryczna,
- d. koordynacja wzrokowo-ruchowa,
- e. zmysł równowagi,
- f. zręczność rąk i nóg,
- g. pełnosprawność,
- h. brak lęku przestrzeni i wysokości.

3. w kategorii sprawności i zdolności

- a. dobra koncentracja uwagi,
- b. dobra podzielność uwagi,
- c. odporność na stres,
- d. brak zaburzeń w percepcji świata społecznego,
- e. radzenie sobie w chwilach dyskomfortu środowiskowego,
- f. zdolności analityczne,
- g. umiejętność podejmowania decyzji w niebezpiecznych sytuacjach,
- h. umiejętność wykonywania poleceń w warunkach krytycznych,
- i. umiejętność kierowania zespołem w sytuacjach trudnych.

4. w kategorii cech osobowościowych

- a. odwaga,
- b. rozwaga,
- c. opanowanie,
- d. niezłomność,
- e. stanowczość,
- f. uczciwość,
- g. odpowiedzialność za działania zawodowe,
- h. umiejętność pracy w zespole,

- i. komunikatywność,
- j. gotowość do ofiarnego ratowania ludzkiego życia.

Przeciwwskazania do rozpoczęcia pracy i kształcenia w danym zawodzie lub szkole

Do przeciwwskazań wykonywania zawodu technik pożarnictwa należą:

1. cukrzyca, wady serca lub choroby układu oddechowego,
2. słaba odporność psychiczna,
3. słaba odporność na stres,
4. brak zdecydowania,
5. brak opanowania,
6. agorafobia,
7. lęk wysokości,
8. zaburzenia osobowości
9. niepełnosprawność sprzężona,
10. daltonizm,
11. zaburzenia w percepcji świata społecznego,
12. trudności w pracy może mieć kandydat ze słabszą wyobraźnią i psychiką, niepotrafiący współpracować w zespole lub taki, który nie ma ukształtowanych prawidłowych nawyków w obszarze kultury bezpieczeństwa i zarządzania zdrowiem.

Plusy i minusy zawodu

Plusy:

1. stałe zapotrzebowanie na rynku pracy,
2. możliwość podjęcia pracy w kraju oraz za granicą,
3. możliwości awansu,
4. prestiż zawodu,

5. szacunek społeczeństwa,
6. możliwość a nawet potrzeba utrzymania kondycji fizycznej.

Minusy:

1. praca wymaga szczególnej wrażliwości w obszarze troski o bezpieczeństwo,
2. praca w zróżnicowanym środowisku technologicznym, ekologicznym i klimatycznym,
3. stała gotowość do pełnienia służby,
4. praca stresująca,
5. podwyższone ryzyko zagrożenia zdrowia lub życia,
6. konieczność spełnienia określonych wymagań w zakresie predyspozycji zarówno fizycznych, jak i psychicznych.

Typowe dla zawodu miejsca pracy

Absolwent szkoły kształcącej w zawodzie technik pożarnictwa może podejmować pracę w:

1. jednostkach organizacyjnych Państwowej Straży Pożarnej:
 - a. w Komendzie Głównej PSP – w Krajowym Centrum Koordynacji Ratownictwa i Ochrony Ludności,
 - b. w Komendzie Głównej PSP - na stanowisku kierownika Komendanta Głównego.
2. w strukturach organizacyjnych i funkcjonowaniu komend miejskich / powiatowych / wojewódzkich państwowej straży pożarnej (komórki organizacyjno-kadrowe, komórki operacyjne, komórki kontrolo-rozpoznawcze, komórki ds. kwatermistrzowskich) administracji państwowej:

- a. w Komendzie Powiatowej PSP - na stanowisku kierowania Komendanta Powiatowego,
- b. w Komendzie Miejskiej PSP – na stanowisku kierowania Komendanta Miejskiego,
- c. w sekcji kwatermistrzowsko-technicznej PSP,
- d. w wydziale operacyjno-szkoleniowym; w sekcji ds. kontrolno-rozpoznawczych,
- e. przy gaszeniu pożarów,
- f. pozostałe interwencje tzw. miejscowe zagrożenia, czyli działania niezwiązane z ogniem,
- g. przy usuwaniu rojów i gniazd pszczoł, os i szerszeni,
- h. przy usuwaniu skutków nawałnic,
- i. przy ewakuacji ludności z terenu powodzi, przy usuwaniu skutków powodzi – podtopień,
- j. przy udzielaniu pomocy ofiarom wypadków drogowych,
- k. przy usuwaniu skutków kolizji drogowych,
- l. przy wydobywaniu ofiary ze studni,
- m. przy usuwaniu skutków katastrof budowlanych,
- n. przy ewakuacji rannych z miejsc zagrożenia,
- o. przy ratowaniu na wysokości (ludzi, zwierząt),
- p. w dyspozytorni CPR (Centrum Powiadamiania Ratunkowego),
- q. w jednostkach samorządu terytorialnego oraz podmiotach gospodarczych.

Absolwent może otworzyć własną działalność gospodarczą.

Typowe dla zawodu stanowiska pracy

Do typowych stanowisk pracy w tym zawodzie należą:

1. Kierownik sekcji kwatermistrzowsko-technicznej,
2. Dowódca JR-G (jednostki ratowniczo-gaśniczej),
3. Koordynator działań ratowniczych,
4. Strażak specjalista ds. pomocy poszkodowanym,
5. Strażak ratownik medyczny,
6. Dyżurny stanowiska kierowania,
7. Dyżurny operacyjny,
8. Dyspozytor straży pożarnej,
9. Inspektor ochrony przeciwpożarowej,
10. Specjalista ds. ochrony przeciwpożarowej,
11. Rzecznawca ds. zabezpieczeń pożarowych,
12. Ratownik-kierowca,
13. Serwisant sprzętu przeciwpożarowego,
14. Operator/programista systemów zabezpieczeń przeciwpożarowych,
15. Operator sprzętu specjalistycznego,
16. Samodzielne stanowisko w sekcji ds. kontrolno-rozpoznawczych.

Wyposażenie stanowiska pracy

Technik pożarnictwa w swojej pracy wykorzystuje różnorodne urządzenia, narzędzia i przyrządy pomiarowe:

1. wyposażenie wozu bojowego,
2. specjalistyczny sprzęt ratowniczo-strażacki,
3. specjalistyczny sprzęt do działań ratowniczych na wysokości,
4. samochód pożarowy,
5. profesjonalny sprzęt gaśniczy,
6. wielofunkcyjne narzędzia strażackie,
7. topór strażacki dielektryczny,

8. piła ratownicza,
9. sprzęt ochrony pożarowej,
10. hydrant przeciwpożarowy,
11. sygnalizator pożarowy akustyczno-optyczny,
12. czujki pożarowe,
13. konwencjonalny system PPOŻ.

Ochronna odzież robocza

Do artykułów ochronnych niezbędnych na stanowisku pracy należą:

1. kombinezon do usuwania gniazd i rojów owadów błonkoskrzydłych, takich jak np.: osy i szerszenie,
2. kombinezon żaroodporny ciężki,
3. ubrania strażackie specjalne,
4. buty strażackie bojowe,
5. hełm strażacki,
6. rękawice strażackie,
7. latarka zamontowana na hełmie,
8. szelki bezpieczeństwa.

Ponadto na wyposażeniu stanowiska pracy powinna się znaleźć się:

1. apteczka.

2. Możliwości kształcenia w zawodzie

Ścieżki uzyskiwania kwalifikacji w zawodzie – technik pożarnictwa

Klasyfikacja zawodów szkolnictwa branżowego przewiduje możliwość kształcenia w zawodzie technik pożarnictwa w 2-letniej szkole aspirantów Państwowej Straży Pożarnej w zakresie kwalifikacji: BPO.03.

Wykonywanie działań ratowniczych oraz kwalifikacji BPO.04.

Zarządzanie działaniami ratowniczymi.

Kwalifikacje w zawodzie technik pożarnictwa można uzyskać również poprzez udział w Kwalifikacyjnych Kursach Zawodowych, które adresowane są do funkcjonariuszy Państwowej Straży Pożarnej oraz osób zatrudnionych w jednostkach ochrony przeciwpożarowej.

Ścieżka kształcenia w zawodzie technik pożarnictwa zaczyna się od specjalistycznych badań lekarskich w poradniach Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji oraz testów sprawności fizycznej, które sprawdzają, czy kandydat nie ma lęku wysokości. Potem kandydatów obowiązuje test z chemii, fizyki i języka obcego oraz egzamin sprawnościowy z wychowania fizycznego.

Kandydat do tego zawodu musi posiadać świadectwo dojrzałości i nie przekroczyć 25 roku życia, nie może być karany i musi się odznaczać warunkami zdrowotnymi i psychofizycznymi potwierdzonymi orzeczeniem wojewódzkiej komisji lekarskiej MSWiA o przydatności do służby w Państwowej Straży Pożarnej.

Podczas nauki umiejętności praktyczne słuchacz kształtuje w szkołach i jednostkach Państwowej Straży Pożarnej, pracowniach szkolnych, jednostkach ochrony przeciwpożarowej, jednostkach ratowniczo-gaśniczych i obiektach dydaktycznych. Szkoły, chcąc zapewnić wysoki poziom kształcenia, gwarantują specjalistyczne laboratoria i pracownie z niezbędnym wyposażeniem, które dają słuchaczom możliwość bezpiecznej obserwacji i przeprowadzania eksperymentów odwzorowujących zjawiska występujące w trakcie działań ratowniczych.

Kształcenie techników pożarnictwa realizowane w formie kwalifikacyjnych kursów zawodowych (w systemie zaocznym) i w szkole policealnej (w systemie dziennym) odbywa się w Centralnej Szkole Państwowej Straży Pożarnej w Częstochowie oraz Szkołach Aspirantów Państwowej Straży Pożarnej w Krakowie i Poznaniu

Ścieżka 1.:

Pierwszym krokiem do zawodu technika pożarnictwa jest posiadanie wykształcenia średniego lub średniego branżowego oraz zdanie egzaminu dojrzałości, a także bycie w wieku poniżej 25 lat. Drugim krokiem jest ukończenie dwuletniej szkoły aspirantów Państwowej Straży Pożarnej w zawodzie technik pożarnictwa oraz zdanie egzaminów zawodowych z kwalifikacji: BPO.03. Wykonywanie działań ratowniczych oraz BPO.04. Zarządzanie działaniami ratowniczymi.

Ścieżka 2.:

Pierwszym krokiem do zawodu technika pożarnictwa jest posiadanie wykształcenia średniego lub średniego branżowego wraz ze zdaniem egzaminem dojrzałości. Drugim krokiem jest ukończenie kwalifikacyjnego kursu zawodowego z kwalifikacji BPO.03. Wykonywanie działań ratowniczych i zdanie egzaminu zawodowego z tej kwalifikacji oraz ukończenie kwalifikacyjnego kursu zawodowego z kwalifikacji BPO.04. Zarządzanie działaniami ratowniczymi ratowniczych i zdanie egzaminu zawodowego z tej kwalifikacji.

Możliwość kontynuacji nauki lub uzupełniania kwalifikacji – technik pożarnictwa

Kursy i szkolenia dokształcające

Wykonywanie pracy w zawodzie technik pożarnictwa wymaga systematycznego doskonalenia. Można podnieść swoje kwalifikacje poprzez studia w Szkole Głównej Służby Pożarniczej w Warszawie, kształcącej na studiach pierwszego stopnia - inżynierów pożarnictwa oraz na studiach drugiego stopnia - magistrów inżynierów pożarnictwa. Ośrodki szkolenia i szkoły PSP realizują kształcenie kwalifikacyjne oraz szkolenia doskonalące, w tym kursy specjalistyczne. Udział w kwalifikacyjnych kursach zawodowych o charakterze pokrewnym do posiadanych kwalifikacji (np. technik bhp) również daje możliwość podwyższenia kwalifikacji zawodowych.

Technik pożarnictwa powinien również uzupełniać swoje kwalifikacje poprzez udział w kursach, pozwalających uzyskać dodatkowe uprawnienia, np.: kurs ratownika medycznego, kurs wysokościowy, kurs pletwonurka.

Dodatkowymi atutami przy zatrudnieniu technika pożarnictwa są:

1. suplement Europass do Dyplomu Potwierdzającego Kwalifikacje Zawodowe (w języku polskim i obcym) wydawany przez Okręgową Komisję Egzaminacyjną, zawierający szczegółowy opis umiejętności i kompetencji uzyskanych przez posiadacza dyplomu zawodowego,
2. dodatkowe uprawnienia, np.: uprawnienia alpinistyczne, obsługi ciężkiego sprzętu, ratownika medycznego, pletwonurka, prawo jazdy kategorii B i C,
3. certyfikaty potwierdzające kompetencje uzyskane na kursach,
4. udokumentowane doświadczenie w pracy w obszarze pożarnictwa – rekomendacje od poprzednich pracodawców lub opinie opiekunów odbytych praktyk/staży,

5. certyfikat lub zaświadczenie potwierdzające znajomość języka obcego nowożytnego w stopniu komunikatywnym,
6. certyfikaty i zaświadczenia potwierdzające dodatkowe kompetencje uzyskane podczas specjalistycznych szkoleń branżowych.

3. Sytuacja zawodu na rynku pracy

Zapotrzebowanie

Na rynku pracy jest duże zapotrzebowanie na osoby posiadające aktualną wiedzę i odpowiednie uprawnienia z dziedziny pożarnictwa. Wykwalifikowany technik pożarnictwa może podjąć pracę w jednostkach organizacyjnych Państwowej Straży Pożarnej, w tym w jednostkach ratowniczo-gaśniczych (wchodzących w skład komend powiatowych / miejskich) lub / i w specjalistycznych grupach wodno-nurkowych (SGRW-N), grupach wysokościowych (SGRW), grupach technicznych (SGRT), grupach poszukiwawczo-ratowniczych (SGPR), grupach chemiczno-ekologicznych (SGRChem-Eko), w jednostkach wojskowej straży pożarnej, w jednostkach lotniskowej służby ratowniczo-gaśniczej. Poza tym może zostać zatrudniony w firmach produkcyjnych, usługowych, consultingowych oraz instytucjach, organizujących szkolenia dla pracodawców i ich pracowników. Możliwe jest oczywiście także założenie własnej działalności gospodarczej w obszarze pożarnictwa.

Przedstawiciele zawodu technik pożarnictwa nie tylko gaszą pożary, ale stają się niezbędni podczas różnego rodzaju katastrof, wypadków samochodowych, wycieków toksycznych substancji itp. Muszą również wiedzieć, w jaki sposób przeprowadzić ewakuację ludności. Od sprawnej akcji nierzadko zależy nie tylko zdrowie, ale także życie ludzi. Strażacy są również niezastąpieni w trakcie powodzi lub podniesionego poziomu

wody. Nie tylko bezpośrednio pomagają potrzebującym, lecz także np. wypompowują wodę z domów. Krajowy system ratowniczo-gaśniczy musi się stać nie tylko systemem ratowniczym, lecz także systemem ochrony ludności nakierowanym na bieżące zaspokajanie potrzeb społeczeństwa, zapewniając przy tym warunki przetrwania na wypadek klęsk żywiołowych oraz innych sytuacji, w tym działań wojennych.

W dobie dynamicznie rozwijającego się przemysłu, rozkwitu szeroko rozumianej branży motoryzacyjnej, burzliwego rozwoju technik i technologii konieczny jest rozwój i ciągłe usprawnianie Krajowego Systemu Ratunkowo-Gaśniczego w każdym aspekcie funkcjonowania, a tym samym jest stałe zapotrzebowanie na wykwalifikowaną kadrę, w tym na techników pożarnictwa. Absolwenci tego kierunku mają zapewnioną stabilną sytuację związaną z zatrudnieniem w każdej gminie, w każdym powiecie naszego kraju.

Prognoza zapotrzebowania na pracowników w zawodach szkolnictwa branżowego na krajowym i wojewódzkim rynku pracy

Prognoza zapotrzebowania na pracowników w zawodach szkolnictwa branżowego na krajowym i wojewódzkim rynku pracy jest określana corocznie przez ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania w drodze obwieszczenia i uwzględnia dane Instytutu Badań Edukacyjnych opracowane m.in. na podstawie statystyki publicznej, danych z Zakładu Ubezpieczeń Społecznych i Systemu Informacji Oświatowej oraz po zasięgnięciu opinii rad sektorowych do spraw kompetencji i Rady Programowej do spraw kompetencji, o których mowa w ustawie o utworzeniu Polskiej Agencji Rozwoju Przedsiębiorczości, a także ministrów właściwych dla zawodów szkolnictwa branżowego.

Źródła danych wykorzystywane do stworzenia prognozy:

- badanie Głównego Urzędu Statystycznego,
- dane systemu ubezpieczeń społecznych,
- wyniki monitorowania losów szkół wyższych,
- wyniki badań rynku pracy zleczanych przez Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej,
- dane z portali zatrudnieniowych,
- informacje pochodzące z krajowych i wojewódzkich strategii rozwoju.

Prognoza ma na celu ułatwienie finansowania kształcenia zawodowego na odpowiednim poziomie, a przez to zmniejszenie skutków nadmiernego finansowania zawodów nadwyżkowych. Zgodnie z ustawą – Prawo oświatowe, jest również wykorzystywana m.in. przez wojewódzkie rady rynku pracy, w realizacji zadań nałożonych ustawą o promocji zatrudnienia, polegających na wydawaniu opinii co do zasadności kształcenia w danym zawodzie.

Prognoza zapotrzebowania na pracowników w zawodach szkolnictwa branżowego została opublikowana obwieszczeniem Ministra Edukacji i Nauki 1.02.2023 r. w sprawie prognozy zapotrzebowania na pracowników w zawodach szkolnictwa branżowego na krajowym i wojewódzkim rynku pracy.

Prognoza zbiera w całość różne źródła opisujące tendencje na rynku pracy w odniesieniu do strategii rozwoju państwa i regionów. Ma na celu dostarczenie takich informacji, by można było kształtować i dopasowywać ofertę szkolnictwa branżowego w sposób właściwy do potrzeb krajowego i wojewódzkiego rynku pracy, a ukazywać się ma corocznie, do 1 lutego danego roku.

W dokumencie można znaleźć uporządkowany alfabetycznie wykaz zawodów szkolnictwa branżowego, na które – ze względu na znaczenie dla rozwoju państwa – prognozowane jest szczególne zapotrzebowanie na krajowym rynku pracy. W zestawieniu znajdują się również dane dotyczące rynku pracy w poszczególnych województwach dla zawodów, dla których prognozowane jest duże i umiarkowanie duże zapotrzebowanie na pracowników.

Według prognozy zapotrzebowania na pracowników w zawodach szkolnictwa branżowego zawód technik pożarnictwa nie znalazł się wśród zawodów, dla których, ze względu na znaczenie dla rozwoju państwa, jest prognozowane szczególne zapotrzebowanie na pracowników na krajowym rynku pracy.

Aktualne zapotrzebowanie na pracowników w zawodzie technik pożarnictwa można sprawdzić w przygotowywanej corocznie prognozie zapotrzebowania na pracowników w zawodach szkolnictwa branżowego na krajowym i wojewódzkim rynku pracy.

W prognozie z roku 2023 zidentyfikowano 33 zawody o szczególnym znaczeniu na krajowym rynku pracy:

1. Automatyk, 731107
2. Betoniarz-zbrojarz, 711402
3. Cieśla, 711501
4. Dekarz, 712101
5. Elektromechanik, 741201
6. Elektryk, 741103
7. Kierowca mechanik, 832201
8. Mechanik-monter maszyn i urządzeń, 723310
9. Mechatronik, 742118

10. Monter izolacji przemysłowych, 712403
11. Monter konstrukcji budowlanych, 711102
12. Monter nawierzchni kolejowej, 711603
13. Monter stolarki budowlanej, 712906
14. Operator maszyn i urządzeń do przetwórstwa tworzyw sztucznych, 814209
15. Operator maszyn i urządzeń do robót ziemnych i drogowych, 834209
16. Operator maszyn i urządzeń w gospodarce odpadami, 313211
17. Operator obrabiarek skrawających, 722307
18. Technik automatyk, 311909
19. Technik automatyk sterowania ruchem kolejowym, 311407
20. Technik budowy dróg, 311216
21. Technik dekarstwa, 311221
22. Technik elektroenergetyk transportu szynowego, 311302
23. Technik elektryk, 311303
24. Technik energetyk, 311307
25. Technik gospodarki odpadami, 325515
26. Technik izolacji przemysłowych, 311608
27. Technik mechanik, 311504
28. Technik mechatronik, 311410
29. Technik programista, 351406
30. Technik robotyk, 311413
31. Technik spawalnictwa, 311516
32. Technik montażu i automatyki stolarki budowlanej, 311222
33. Technik transportu kolejowego, 311928

Zawód technik pożarnictwa nie znalazł się w prognozie zapotrzebowania na pracowników w zawodach szkolnictwa branżowego na krajowym rynku pracy.

W prognozie zapotrzebowania według danych GUS na rok szkolny 2022 / 2023, dla zawodu technik pożarnictwa zapotrzebowanie na pracowników przedstawia się następująco:

- Liczba jednostek, które wykazały zatrudnionych w zawodach zgodnie z KZSZ – 322,
- Liczba zatrudnionych w zawodach zgodnie z KZSZ – 1997,
- Liczba jednostek, które wykazały poszukiwanie pracowników w zawodach zgodnie z KZSZ – 24,
- Liczba poszukiwanych pracowników w zawodach zgodnie z KZSZ – 54,
- Liczba jednostek, które wykazały poszukiwanie pracowników na umowę zlecenie w zawodach zgodnie z KZSZ – 2,
- Liczba poszukiwanych pracowników na umowę zlecenie zgodnie z KZSZ – 2,
- Liczba jednostek, które planują przyjęcia pracowników (w perspektywie rocznej) w zawodach zgodnie z KZSZ – 15
- Liczba pracowników – planowane przyjęcia (w perspektywie rocznej) w zawodach zgodnie z KZSZ – 45,
- Liczba jednostek, które planują przyjęcia pracowników (w perspektywie trzyletniej) w zawodach zgodnie z KZSZ – 7,
- Liczba pracowników – planowane przyjęcia (w perspektywie trzyletniej) w zawodach zgodnie z KZSZ – 17,
- Liczba jednostek, które planują zwolnienia pracowników w zawodach zgodnie z KZSZ – 1,

- Liczba pracowników – planowane zwolnienia w zawodach zgodnie z KZSZ – 1.

Źródło: stat.gov.pl

Relacja między dostępnymi pracownikami a potrzebami pracodawców – pracownicy służb mundurowych, prognoza na rok 2023, według powiatów:

- duża nadwyżka poszukujących pracy – Znalezienie pracy może być szczególnie trudne ze względu na małe zapotrzebowanie oraz wielu kandydatów chętnych do podjęcia pracy i spełniających wymagania pracodawców – brak.
- nadwyżka poszukujących pracy – Znalezienie pracy może być trudne ze względu na małe zapotrzebowanie oraz wielu kandydatów chętnych do podjęcia pracy i spełniających wymagania pracodawców – 1 powiat.
- równowaga popytu i podaży – Liczba ofert pracy będzie zbliżona do liczby osób zdolnych i chętnych do podjęcia zatrudnienia (podaż i popyt zrównoważą się) – 206 powiatów.
- deficyt poszukujących pracy – Nie powinno być trudności ze znalezieniem pracy, gdyż zapotrzebowanie pracodawców będzie duże, a podaż pracowników chętnych do podjęcia zatrudnienia i mających odpowiednie kwalifikacje będzie niewielka – 152 powiaty.
- duży deficyt poszukujących pracy – Zdecydowanie nie powinno być trudności ze znalezieniem pracy, gdyż zapotrzebowanie pracodawców będzie duże, a podaż pracowników chętnych do podjęcia zatrudnienia i mających odpowiednie kwalifikacje – niewielka – 12 powiatów.

- brak oceny – Brak prognozy ze względu na ograniczone występowanie zawodu na rynku pracy lub brak informacji potrzebnych do sporządzenia prognozy – 9 powiatów.

Zarobki

Wynagrodzenie w 2023 roku osób pracujących w zawodzie technik pożarnictwa jest zróżnicowane i zawiera się z reguły w przedziale od 3600 zł do 6000 zł brutto miesięcznie, według źródła

<https://wynagrodzenia.pl/moja-placa/ile-zarabia-technik-pozarnictwa>

Poziom wynagrodzeń osób wykonujących zawód technik pożarnictwa uzależniony jest od:

- Wielkość zakładu pracy,
- Staż pracy,
- Szczegółowy zakres zadań,
- Sytuacja na lokalnym rynku pracy,
- Rodzaj pracodawcy (prywatny, publiczny),
- Posiadane uprawnienia,
- Doświadczenie zawodowe,
- Region Polski.

Zarobki osób wykonujących dany zawód / grupę zawodów są orientacyjne i mogą szybko stracić aktualność. Dlatego na bieżąco należy sprawdzać, jakie zarobki oferuje rynek pracy, korzystając z polecanych źródeł danych.

Polecane źródła danych:

Wynagrodzenie w Polsce według danych GUS:

<https://stat.gov.pl/obszary-tematyczne/rynek-pracy/pracujacy-zatrudnieni-wynagrodzenia-koszty-pracy>

Gdzie szukać informacji na temat zatrudnienia

Informacji na temat zatrudnienia szukaj na:

1. pracuj.pl
2. goldenline.pl
3. praca.pl
4. praca.gov.pl
5. praca.money.pl
6. praca.gratka.pl

Portale branżowe:

1. strazacki.pl
2. portalstrazaka.pl
3. remiza.com.pl
4. bezpiecznystrazak.pl
5. strazak.pl

4. Statystyki oraz informacje dotyczące szkół

Dane statystyczne, ogólne informacje dotyczące szkół możesz znaleźć w opracowaniach Głównego Urzędu Statystycznego „Oświata i wychowanie w roku szkolnym 2022 / 2023”.

Szkoły prowadzące kształcenie w zawodzie

Informację o szkołach prowadzących kształcenie w tym zawodzie na terenie całego kraju znajdziesz pod adresami:

- <https://rspo.gov.pl>
- <https://infozawodowe.men.gov.pl>

Szkoły kształcące w zawodzie technik pożarnictwa w roku szkolnym 2022 / 2023:

- [kujawsko-pomorskie](#)
- [małopolskie](#)
- [świętokrzyskie](#)
- [śląskie](#)
- [łódzkie](#)
- [opolskie](#)
- [wielkopolskie](#)

Wyniki egzaminów zawodowych

W trakcie nauki w szkole uczniowie zdają egzamin zawodowy. Zdany egzamin oraz ukończenie szkoły daje tytuł technik pożarnictwa.

Aby zdać egzamin zawodowy należy uzyskać:

1. z części pisemnej – co najmniej 50% punktów możliwych do uzyskania,
2. z części praktycznej – co najmniej 75% punktów możliwych do uzyskania.

Wynik egzaminu zawodowego ustala i przekazuje komisja okręgowa.

Wyniki szczegółowe dla kwalifikacji BPO.03. i BPO.04. na podstawie opublikowanego przez Centralną Komisję Egzaminacyjną sprawozdania z osiągnięć zdających egzamin zawodowy w 2022 roku.

Wyniki ogólne egzaminu zawodowego w czerwcu i lipcu 2022 roku:

1. Dla kwalifikacji BPO.03. Wykonywanie działań ratowniczych, zawód 311919 – Technik pożarnictwa:
 - a. Liczba osób przystępujących do egzaminu:
 - i. Część pisemna: 756,
 - ii. Część praktyczna: 756,
 - iii. Cały egzamin: 756,
 - b. Zdawalność:
 - i. Część pisemna: 100%,
 - ii. Część praktyczna: 99,87%,
 - iii. Cały egzamin: 99,87%
2. Dla kwalifikacji BPO.04. Zarządzanie działaniami ratowniczymi, zawód 311919 – Technik pożarnictwa:
 - a. Liczba osób przystępujących do egzaminu:
 - i. Część pisemna: 279,
 - ii. Część praktyczna: 279,
 - iii. Cały egzamin: 279,
 - b. Zdawalność:
 - i. Część pisemna: 100%,
 - ii. Część praktyczna: 100%,
 - iii. Cały egzamin: 100%

Obejmuje zdających, którzy uzyskali wyniki z obu części egzaminu (przystąpili do obu części egzaminu). Źródło: na podstawie Sprawozdania z osiągnięć zdających egzamin zawodowy oraz egzamin potwierdzający kwalifikacje w zawodzie w 2022 roku. Centralna Komisja Egzaminacyjna.

Zdawalność egzaminu z podziałem na uczniów, absolwentów, eksternów i osoby, które ukończyły kwalifikacyjne kursy zawodowe w kwalifikacjach BPO.03. i BPO.04.

Wyniki ogólne egzaminu zawodowego w czerwcu i lipcu 2022 roku:

1. Dla kwalifikacji BPO.03.:

a. Kursanci:

- i. Część pisemna: 100%,
- ii. Część praktyczna: 99,8%,
- iii. Cały egzamin: 99,8%,

b. Uczniowie:

- i. Część pisemna: 100%,
- ii. Część praktyczna: 100%,
- iii. Cały egzamin: 100%,

2. Dla kwalifikacji BPO.04.:

a. Uczniowie:

- i. Część pisemna: 100%,
- ii. Część praktyczna: 100%,
- iii. Cały egzamin: 100%,

Dane zdających, którzy przystąpili do obu części egzaminu. Źródło: na podstawie Sprawozdania z osiągnięć zdających egzamin zawodowy oraz egzamin potwierdzający kwalifikacje w zawodzie w 2022 roku, Centralna Komisja Egzaminacyjna.

Część III – Materiały pomocnicze

1. Narzędzia i materiały wzbogacające warsztat pracy doradców zawodowych – przydatne linki:

- a. [Zintegrowana Platforma Edukacyjna](#),
- b. [Opisy zawodów](#),
- c. [Portal Infozawodowe](#),
- d. [Ośrodek Rozwoju Edukacji](#),
- e. [Centrum Informatyczne Edukacji](#),
- f. [Rejestr Szkół i Placówek Oświatowych](#),
- g. [Ministerstwo Edukacji Narodowej - szkolnictwo branżowe](#),
- h. [Doradztwo edukacyjno-zawodowe - Ośrodek Rozwoju Edukacji](#),
- i. [Portal Europejskich Służb Zatrudnienia \(EURES\)](#),
- j. [Wortal Publicznych Służb Zatrudnienia](#),
- k. [Zintegrowany System Kwalifikacji](#),
- l. [Instytut Badań Edukacyjnych](#).

2. Narzędzia i materiały rozszerzające informację zawodoznawczą:

- a. Podstawa programowa kształcenia w zawodzie szkolnictwa branżowego technik pożarnictwa (311919),
- b. Klasyfikacja zawodów szkolnictwa branżowego (Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 15 lutego 2019 r. w sprawie ogólnych celów i zadań kształcenia w zawodach szkolnictwa branżowego oraz klasyfikacji zawodów szkolnictwa branżowego),

- c. Informator o egzaminie zawodowym – technik pożarnictwa (311919),
- d. Obwieszczenie Ministra Edukacji Narodowej w sprawie prognozy zapotrzebowania na pracowników w zawodach szkolnictwa branżowego na krajowym i wojewódzkim rynku pracy publikowane corocznie w terminie do dnia 1 lutego danego roku.

3. Prasa branżowa:

- a. Miesięcznik „Strażak”,
- b. Miesięcznik „Przegląd Pożarniczy”,
- c. Dwumiesięcznik „Na Ratunek”,
- d. Kwartalnik „W Akcji”,
- e. Zeszyty Naukowe SGSP (Szkoły Głównej Służby Pożarniczej).

4. Imprezy branżowe:

- a. Międzynarodowe Targi Bezpieczeństwa i Ochrony Pracy oraz Systemów Zabezpieczeń Przeciwpożarowych - KIELCE WORK SAFETY-EXPO,
- b. Międzynarodowe Targi Sprzętu i Wyposażenia Straży Pożarnej i Służb Ratowniczych IFREEXPO w Kielcach,
- c. Międzynarodowe Targi Ochrony Pracy, Pożarnictwa i Ratownictwa SAWO w Poznaniu (MTP),
- d. Bezpieczeństwo i ochrona ppoż.” – Targi SICUREZZA w Mediolanie,
- e. Targi Ochrony Przeciwpożarowej FeuerTrutz w Norymberdze,

- f. Międzynarodowe Targi Technik Pożarniczych PYROS
w Brnie,
- g. Ogólnopolski Turniej Wiedzy Pożarniczej.